

Kokemäen 110 kV voimajohdon maisemavaikutusten arviointi

Asiakas: Omexom / TLT Building Oy
Projektinumero: 101025275
2.12.2025

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Hankkeen kuvaus	4
3	Maiseman yleiskuvaus	6
4	Maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet ja -kohteet	8
5	Maisemavaikutusten arviointi.....	11
5.1	Voimajohdon maisemavaikutukset	11
5.2	Alueen herkkyys muutoksille	12
5.3	Suunnitellun voimajohdon näkyvyys maisemassa	13
5.4	Havainnekuvat / kuvasovitteet	16
5.4.1	Käytetyt menetelmät.....	16
5.4.2	Kuvauspaikat	16
5.5	Hankkeen maisemavaikutukset.....	34
6	Lähteet	35

Kansikuva: Näkymä Kolsin sähköaseman suuntaan Risteentietä kesällä 2024.

1 Johdanto

Maisemavaikutusten arviointi täydentää Kokemäen 110 kV voimajohtoon ympäristöselvityksessä (AFRY Finland Oy 2024) esitettyä vaikutusten arviointia. Ympäristöselvityksessä tarkasteltavia voimajohtoreittivaihtoehtoja oli kolme (a-c). Tässä raportissa on esitetty päivitetty voimajohtoreitti pylväspaikkoineen (9/2025). Tarkastelua maiseman osalta on tarkennettu jatkosuunnitteluun valitun voimajohtoreitin mukaiseksi.

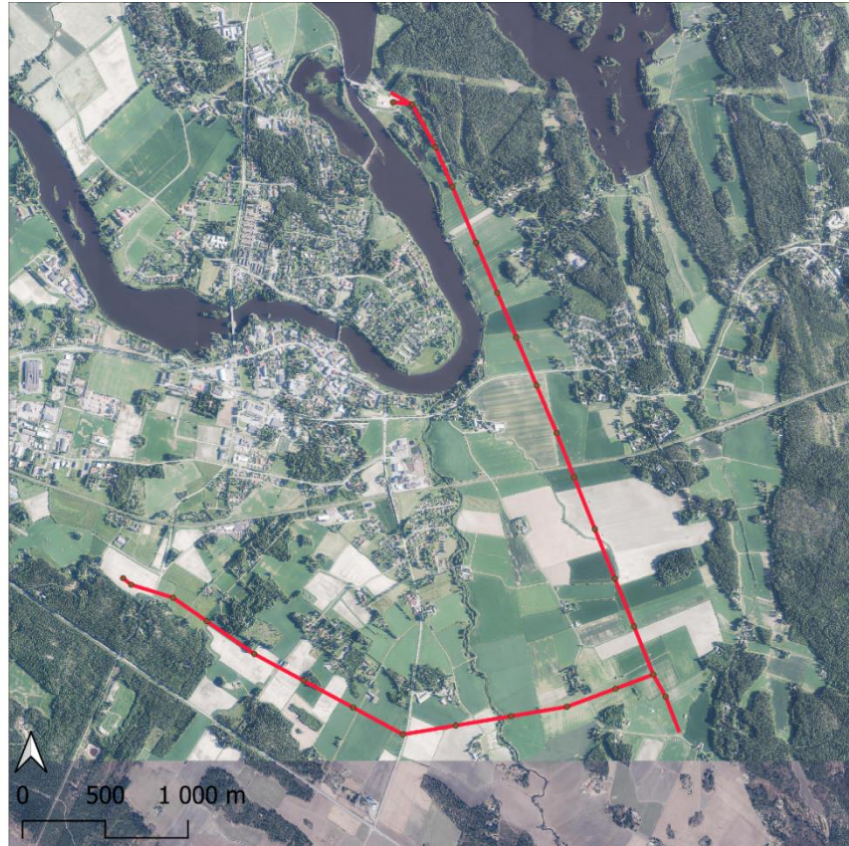
Vaikutusten arviointia varten on laadittu havainnekuvia/kuvasovitteita, joissa syyskuussa 2025 otettuihin valokuviiin sovitettuna on esitetty suunnitellun voimajohtoon aiheuttama muutos maisemassa. Maisemavaikutusten tarkastelussa on käytetty maisemasovitekuvien lisäksi Maanmittauslaitoksen ilmakuvia ja maastokarttoja, olemassa olevia selvityksiä sekä paikkatietoaineistoja maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueita koskien.

Maisemavaikutusten arvioinnin on tehnyt FM/hortonomi AMK Aija Degerman ja laadunvarmistuksesta on vastannut maisema-arkkitehti Maarit Suomenkorpi. Maisemasovitekuvat on laatinut Mary Heibati ja valokuvat otti Samuli Teittinen, kaikki AFRY Finland Oy:stä.

Suunniteltu voimajohtoreitti sijoittuu Kokemäen keskustaaajaman itä-/eteläpuolelle välille Kolsi-Kirkkokallio. Voimajohtoon sijoittuminen ilmakuvassa on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 1-1).

— suunniteltu voimajohto
• pylväät

Ortokuva Maanmittauslaitos,
kuvausvuosi 2024

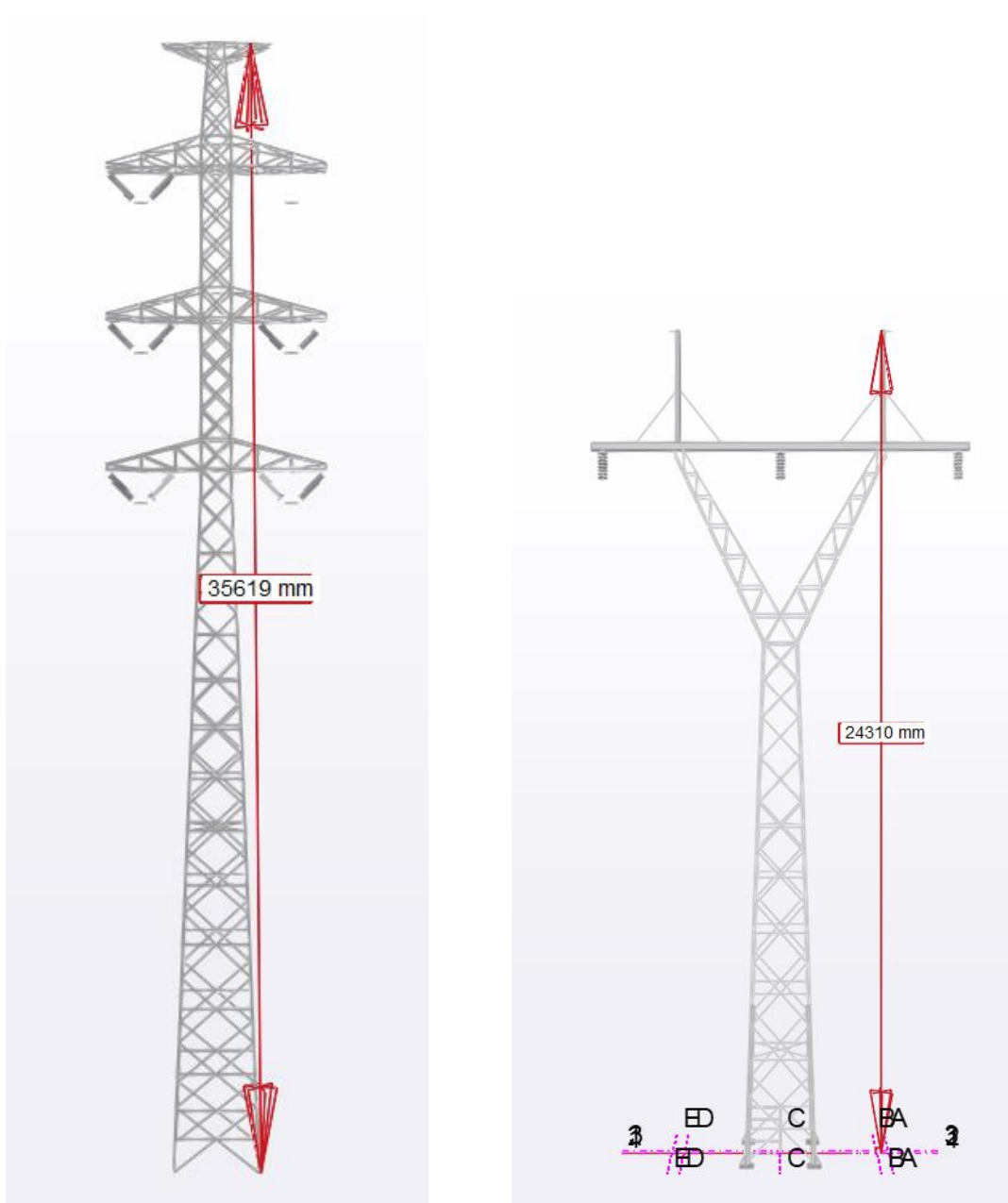

Kuva 1-1. Suunnitellun voimajohdon sijoittuminen ilmakuvassa Kokemäen Kolsin-Kirkkokallion välillä. Luode-kaakkosuuntainen osuus sijoittuu nykyisen voimajohdon viereen, siitä länteen lähtevä osuus on uusi.

2 Hankkeen kuvaus

Hankkeen tarkempi kuvaus on esitetty ympäristöselvityksessä.

Olemassa olevan voimajohdon pylväiden korkeus vaihtelee välillä 13,5–24 m, ollen keskimäärin 16,5 metriä. Suunnitellun voimajohdon olemassa olevan voimajohdon suuntaisella osuudella pylväskorkeus on noin 36 metriä ja uuteen johtokäytävään sijoittuvalla osuudella noin 24 metriä. Seuraavassa kuvassa on esitetty suunnitellut pylväsmallit (Kuva 2-1).

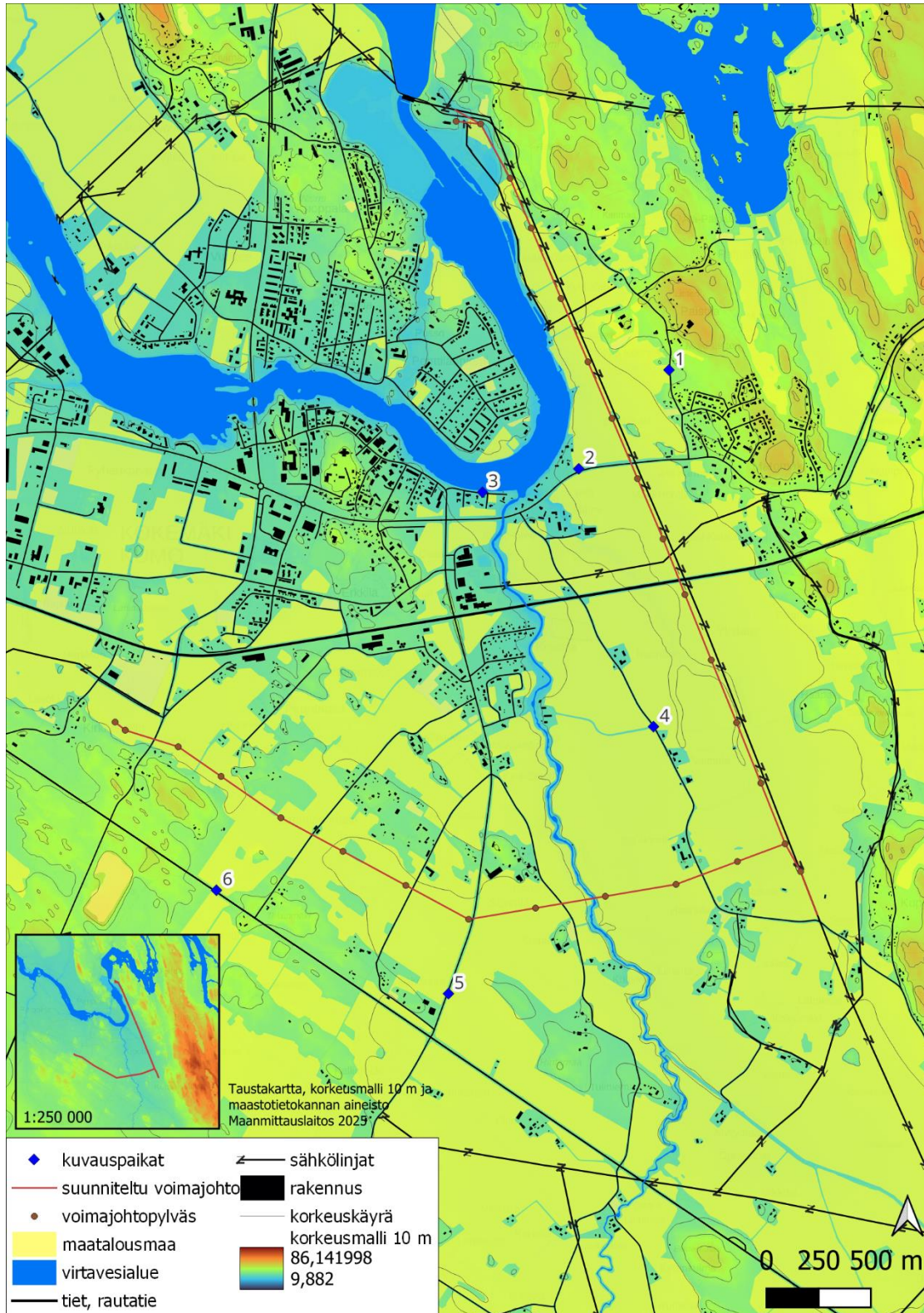
Kuva 2-2. Vasemmanpuoleisessa kuvassa on esitetty käytettävä pylvästyyppi suunnitellun voimajohdon olemassa olevan voimajohdon suuntaisella osuudella. Oikeanpuoleisessa kuvassa on uuteen johtokäytävään sijoittuvalla osuudella käytettävä pylvästyyppi.

3 Maiseman yleiskuvaus

Ympäristöministeriön maisemamaakuntajaossa Kokemäki sijoittuu Lounaismaahan ja sillä Ala-Satakunnan viljelyseudulle. Ala-Satakunnan viljelyseutu on perusluonteeltaan vaurasta viljelyaluetta. Alueelle sijoittuu myös runsaasti karuja, metsäisiä ja soisia syrjäseutuja. Maastonmuodoiltaan Ala-Satakunnan viljelyseutu on hyvin tasaista. Suuri Kokemäenjoki virtaa viljavan ja tasaisen viljelylakeuden halki. Seudun poikki kulkevat Säskylänharjun–Kokemäenjokilaakson–Yyterin mitavat harjumuodostumat. Kokemäenjokilaaksossa viljelymaisemat levittäytyvät koko maan mittakaavassa poikkeuksellisen mittavina tasankoina. Satakunnan laajimmat yhtenäiset savikkoalueet ovat jokilaaksoissa Huittisten ympärillä ja Kokemäen alueella. Kokemäenjokilaakso on alueen alavinta seutua, joka kohoaa merenpinnasta vain noin 25 metriä. Satakunnan maakunnalla on pitkä asutushistoria. Pääosa asutuksesta keskittyy viljavien savikoiden tuntumaan, rannikolle ja Kokemäenjoen varteen. Taajamien ulkopuolella asutus on ryhmittäytynyt melko väljästi, yleensä nauhamaisesti ja paikoin myös löyhähköiksi ryhmiksi. (Ympäristöministeriö 1993; Satakuntaliitto 2014)

Suunnittelualue sijoittuu Kokemäen keskustan itä- ja eteläpuolelle ja osin Kokemäen keskustaaajaman osayleiskaavan alueelle, jonne on kaavoitusta varten laadittu maisemaselvitys vuonna 2011 (FCG Finnish Consulting Group Oy) ja sen päivitys (FCG Finnish Consulting Group Oy 2023). Kokemäen maisemalle antaa leimaa Kokemäenjoki ja sen viljava laaksoalue. Viljelysmaat on raivattu jokilaakson savi- ja hiesutasangoille. Peltoalueen pienet metsäsaarekkeet antavat maisemalle pienipiirteisyyttä ja vaihtelevuutta. Laajoja savikoita reunustavat moreenimaat. Laaksoalueet ovat enimmäkseen tasaisia tai loivasti viettäviä. Maisemalliset solmukohdat liittyvät kiinteästi Kokemäenjokeen, kuten siltapaikoille. Laajojen tasaisien viljelyaukeiden takia näkymät ovat monin paikoin pitkiä ulottuen toisinaan jopa kilometrien päähän. Maisemaselvityksessä todetaan, että selvitysalueen maisematilat ovat pääasiassa selkeästi hahmottuvia ja maiseman mittakaava on miellyttävä. Avoimet tilat rajautuvat pääsääntöisesti selkeälinjaisiin elementteihin, kuten metsänreunoihin (FCG Finnish Consulting Group Oy 2011 ja 2023).

Seuraavassa kuvassa (Kuva 3-1) on esitetty suunnitellun voimajohdon sijoittumisen korkeusmallissa Kokemäen eteläpuolen peltolaaksoon Kolsin sähköaseman ja Kirkkokallion välillä.

Kuva 3-1. Suunniteltu voimajohto sijoittuu Kolsin sähköaseman ympäristöä lukuun ottamatta avoimille pelloille, maisemarakenteessa laaksoon. Kuvassa on esitetty rakennukset, tiet, sähkölinjat ja havainnekuvien/kuvasovitteiden ottopaikat (ks. kappale 5.4).

4 Maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet ja -kohteet

Voimajohtoreitti sijoittuu suurimmaksi osaksi valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat (VAM030024). Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisema-alueen tärkeimpiä maisemallisia elementtejä ovat jokilaakson laajat peltoaukeat, mutkitteleva ja luonteeltaan vaihteleva jokiuoma, kulttuuriympäristön arvokohteet sekä rannikon kasvillisuudeltaan monipuoliset kosteikkoalueet. Maisema-alueen koko on 305,77 km² ja se ulottuu Porin, Ulvilan, Nakkilan, Harjavallan, Kokemäen, Huittisten ja Sastamalan kuntien alueelle. Kokemäenjoen ympäristö on erittäin intensiivisesti viljeltyä maatalousaluetta. Kokemäenjoki on ollut historiallisesti merkittävä liikenneväylä, jonka suualueille on muodostunut tärkeitä kauppapaikkoja. Maisema-alueen historiallisesta varakkuudesta kertovat lukuisat kartanot ja rustholit (Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö 2021).

Maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristön kohteet on esitetty selvityksessä "Satakunnan rakennetut kulttuuriympäristöt" (Ramboll Finland Oy 2023). Suunnittelualuetta lähimpänä maakunnallisesti merkittävistä kohteista ovat Ylistaron ja Sonnilanjoen kulttuurimaisema-alueet, Kolsin voimalaitos ja Kokemäen keskustan rakennetun ympäristön kohteet. Suunniteltu voimajohto kulkee Ylistaron kulttuurimaisema-alueella noin 1,3 kilometrin matkalla ja Sonnilanjoen kulttuurimaisema-alueella noin kolmen kilometrin matkalla. Keskustan arvoalueet jäävät etäämmälle voimajohdosta. Ylistaron kulttuurimaiseman asutushistoria on peräisin esihistorialliselta ajalta. Alueella on useita kantatilojen pihapiirejä rakennuksineen sekä Pyhän Henrikin saarnahuone ja kappeli, jotka liittyvät Suomen historian tunnetuimpaan kertomukseen ja kansallispyhimykseen (Satakunnan museo 2023e). Sonnilanjoen kulttuurimaisema on omaa pitkän asutushistorian. Alueella on edustavia pihapiirejä ja vanhoja rakennuksia (Satakunnan museo 2023d). Krootilan kylän alueella on vanha kylätie, jonka varrella on edustavia asuinrakennuksia ja maatiloja 1800-luvulta (Satakunnan museo 2023c). Kolsin voimalaitos on funktionalistinen 1940-luvun vesivoimalaitos puistomaisessa ympäristössä (Satakunnan museo 2023b).

Suunniteltu voimajohto sijoittuu valtakunnallisesti merkittävälle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle (RKY, Museovirasto 2025) "Pyhän Henrikin saarnahuone ja sen historiallinen ympäristö". Pyhän Henrikin saarnahuone on Kokemäenjoen törmällä, keskiaikaisen Teljän kauppapaikan alueella sijaitseva uusgoottilainen kahdeksankulmainen tiilikappeli, joka on rakennettu suojaamaan pientä hirsirakennusta. Piispa Henrikin on uskottu yöpyneen tai saarnanneen rakennuksessa 1100-luvun puolivälin vaiheilla. Ensimmäiset kirjalliset lähdetiedot 1600-luvun alusta mainitsevat paikan olleen pyhiinvaelluskohteena (Museovirasto 2025). Etäisyyttä saarnahuonetta ympäröivän puiston reunaan on suunnitellulta voimajohdolta lyhimmillään 365 metriä. Puisto on puustoinen, joten olemassa oleva voimajohto ei näy maisemassa saarnahuoneen pihaan, mutta näkyy hyvin avoimessa peltomaisemassa saarnahuoneen edustalta Risteentietä.

Lähimmät rakennusperintörekisterin (Museovirasto 2025c) suojellut rakennukset sijaitsevat Peipohjan alueella noin 1,7 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta. Rakennukset ovat Kokemäen rautatieaseman rakennuksia.

Kokemäenjoen rantavyöhykkeellä on useita kiinteitä muinaisjäännöksiä, jotka ovat aluemaisia kohteita. Arkeologiset kohteet on käsitelty ympäristöselvityksessä. Kokemäen Teljän muinaisjäännökset on nykyisin valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde (VARK) (Museovirasto, muinaisjäännösrekisteri 2025).

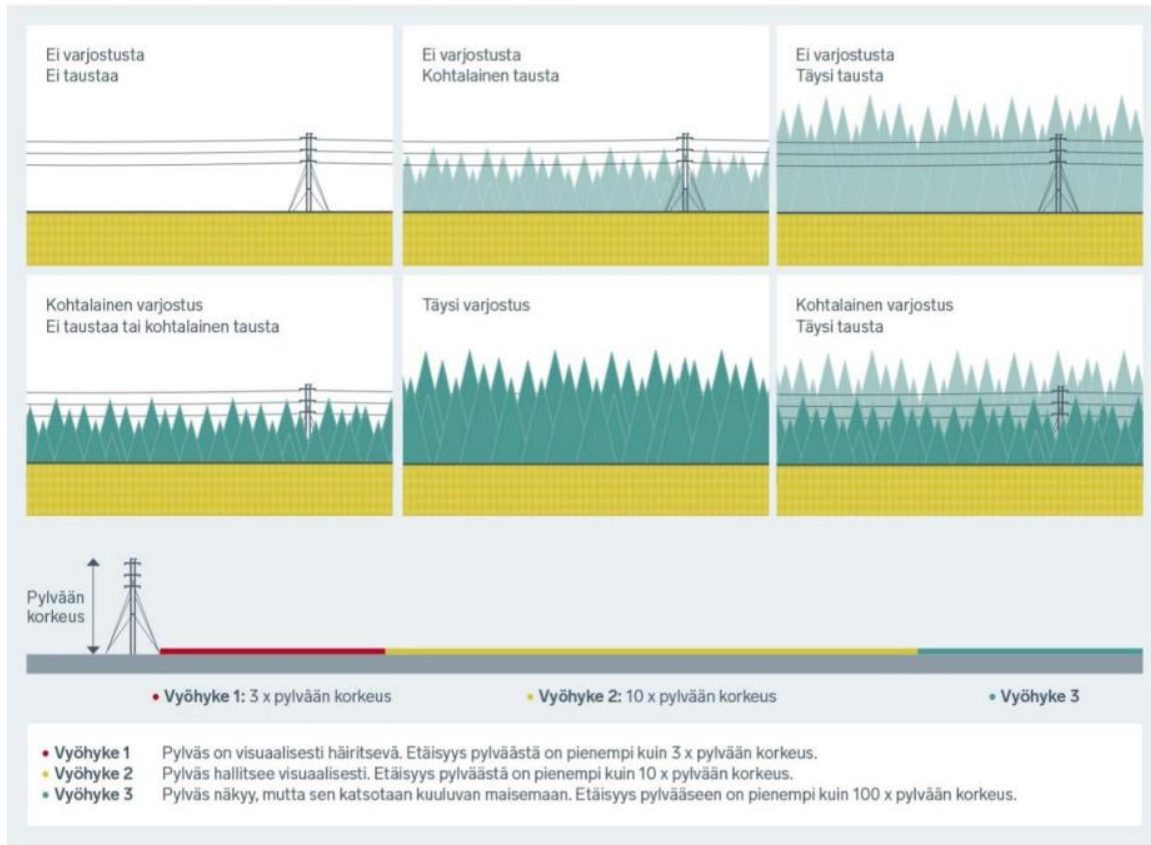
Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristön kohteet on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 4-1). Myös arkeologiset kohteet on esitetty kuvassa.

5 Maisemavaikutusten arviointi

5.1 Voimajohdon maisemavaikutukset

Uuden voimajohdon rakentamisen vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöihin ovat sidoksissa uusien elementtien ulkonäköön, kokoon ja näkyvyyteen liittyviin tekijöihin. Lisäksi ympäröivän maiseman visuaalisella luonteella ja sietokyvyllä on merkitystä maisemavaikutusten laatuun. Voimajohtohankkeissa merkittäviä visuaalisia vaikutuksia aiheutuu metsäisillä alueilla puuttomasta johtoaukeasta ja avoimessa maisemassa voimajohdosta sekä pylväistä.

Voimajohdon vaikutus on suurin sen välittömässä ympäristössä sekä lähivaikutusalueella. Kauemmas mentäessä voimajohto ei erotu häiritsevästi maisemassa. Metsäympäristössä maisemavaikutus on yleensä paikallinen ja rajoittuu lähinnä johtoaukeaan ja sen lähiympäristöön. Metsien rajaamalla pienialaisilla peltoaukeilla näkymät jäävät pääosin lyhyiksi ja paikallisiksi. Avoimessa maisemassa voimajohdot voivat näkyä kauas. Voimajohdon näkyvyyteen maisemassa vaikuttavat maaston muodot sekä puuston ja pylväiden korkeus. Voimajohtojen vaikutus asuin ympäristöjen maisemakuvaan voi riippua esimerkiksi suojaavan puuston sijoittumisesta. Voimajohdon näkyvyyteen vaikuttavia tekijöitä on havainnollistettu kuvassa (Kuva 5-1).

Kuva 5-1. Voimajohdon näkyvyyteen vaikuttavia tekijöitä. Kuva: Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy 2001 (alkuperäistä lähdettä ei ole saatavilla).

5.2 Alueen herkkyys muutoksille

Alueen maiseman ja kulttuuriympäristön herkkyyden muutoksille voidaan katsoa olevan lähtökohtaisesti erittäin suuri. Suunniteltu voimajohto sijoittuu suurimmaksi osaksi valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat. Sen kanssa päällekkäisiä arvoja ovat alueellinen valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön kohde Pyhän Henrikin saarnahuone ja sen historiallinen ympäristö sekä maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt Ylistaron kulttuurimaisema ja Sonnilan kulttuurimaisema. Suunnitellun voimajohdon pohjoisosassa on useita alueellisia muinaisjäännöskohteita (valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet ja kiinteät muinaisjäännökset) sekä maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaita perinnemaisemakohteita.

Suunniteltu voimajohto sijoittuu maisemallisesti arvokkaalle tai erittäin tärkeälle pelto-/niittyalueelle ja osin maisemallisesti tärkeälle pelto-/niittyalueelle. Laajojen tasaisten viljelyaukeiden vuoksi näkymät ovat alueella monin paikoin pitkiä, ulottuen toisinaan jopa kilometrien päähän. Olemassa olevan ja suunnitellun voimajohdon suuntaan avautuu tärkeitä näkymäsuuntia Risteentietä ja Kokemäenjoen rannasta sekä Kolsintien suunnasta. Köönikänmäen ja Ala-Parman seudulla sekä

Ylistaron peltojen itäreunalla on maisemassa erottuvia tärkeitä metsänreunoja/reunavyöhykkeitä. Olemassa olevasta voimajohdosta länteen erkanevan johdotkäytäväosuuden suuntaan avautuu tärkeä näkymäsuunta Pääväylältä pohjoiseen katsottaessa. Peltojen reunoilla on tärkeitä metsänreunoja.

Kokemäen keskustan osayleiskaavan maisemaselvityksessä (FCG Finnish Consulting Group 2023) todetaan, että maisematilat kaava-alueella ovat pääasiassa selkeästi hahmottuvia ja maiseman mittakaava on miellyttävä. Avoimet tilat rajautuvat selkeälinjaisiin elementteihin, kuten metsänreunoihin. Alueella ei ole yhtä selkeää maisemallista elementtiä. Kokemäenjoki, vaikka onkin tärkeä elementti maisemassa, on näkyvillä vain paikoin. Vahvuuksiksi maisemassa todetaan jokinäkymät ja pitkät näkymät peltoalueiden yli. Kaavan maisemaselvityksessä on esitetty suosituksia maiseman huomioimiseksi rakentamisessa. Pyhän Henrikin saarnahuoneen historialliseen ympäristön pelto- ja niittyalueiden sekä sen pohjois- ja eteläpuolisten peltoalueiden todetaan sietävän heikosti muutoksia. Maisemaselvityksen mukaan erityistä huomiota tulee kiinnittää mm. rakennusten arkkitehtuuriin, massoiteluun ja korkeuteen. Avoimien maisematilojen yhteydessä tulisi ensisijaisesti välttää massiivista rakentamista. Myös muut toiminnot on toteutettava ympäröivän maiseman ehdoilla.

5.3 Suunnitellun voimajohdon näkyvyys maisemassa

Olemassa oleva voimajohto erottuu maisemassa suunnittelualueella parhaiten Risteentieltä ja erityisesti kohdalta, jossa voimajohto ylittää tien. Tieltä avautuu avoin peltomaisema ja esteettömät näkymät voimajohdon suuntaan tien molemmin. Olemassa oleva voimajohto näkyy länsipuolella Ylistarontielle, ja peltojen kohdalla näkymä on esteetön voimajohdon suuntaan. Etäisyyttä Ylistarontien ja olemassa olevan voimajohdon välillä on kuitenkin noin 360–500 metriä. Voimajohto sijoittuu laaksoon, jota idässä reunustaa metsäinen luode-kaakkosuuntainen selänne. Etäisyyden ja varjostavan metsänreunan vuoksi olemassa oleva voimajohto ei Ylistarontieltä katsottaessa ole maisemassa hallitseva elementti, vaikka se maisemassa erottuukin.

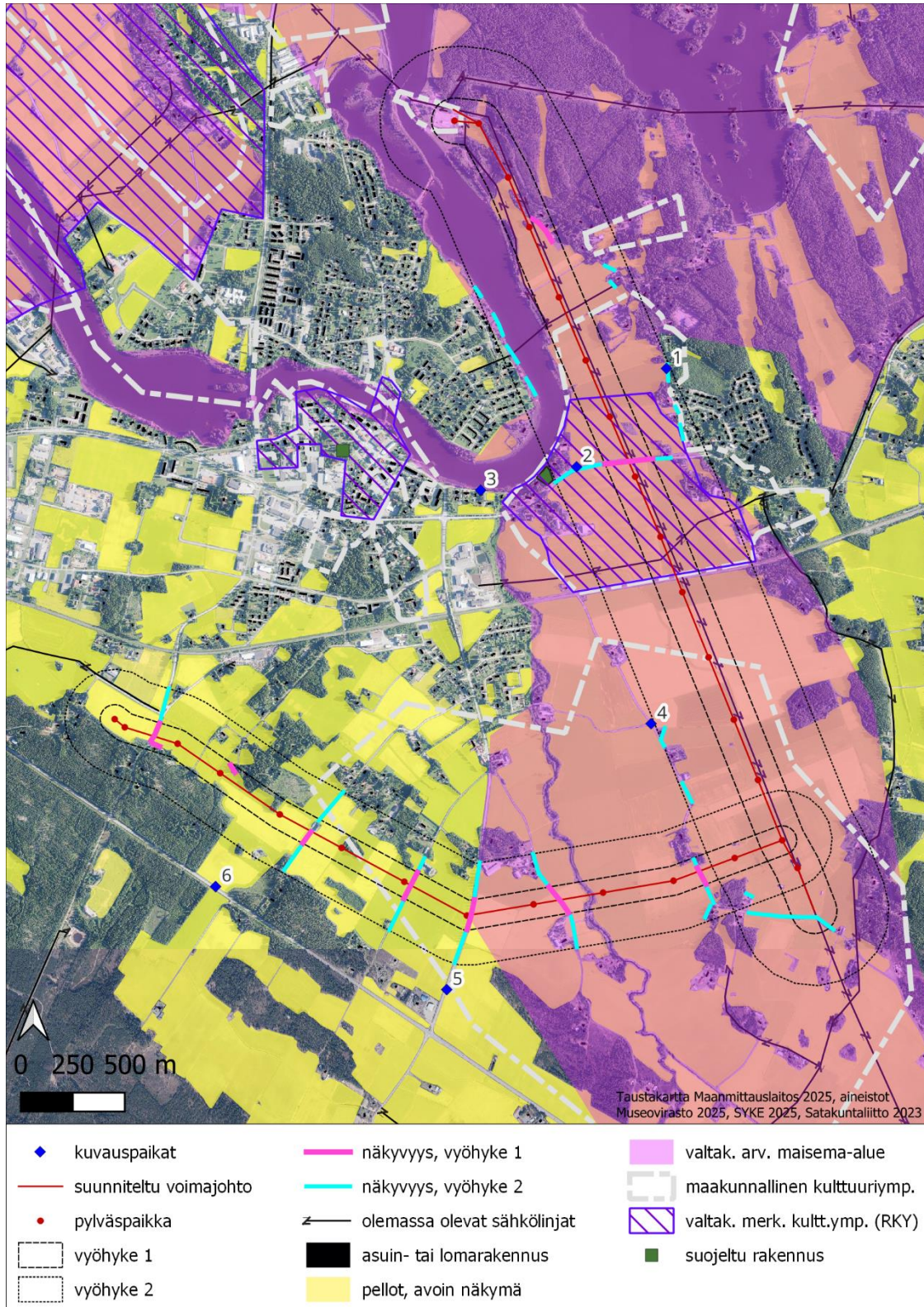
Edellisessä kappaleessa 5.1, kuvassa Kuva 5-1) on esitetty tarkastelu voimajohdon maisemavaikutuksista vyöhykkeittäin (Byman ja Ruokonen 2001):

- Vyöhykkeellä 1 (etäisyysvyöhyke alle 3 x pylvään korkeus), pylväs on visuaalisesti häiritsevä.
- Vyöhykkeellä 2 (etäisyysvyöhyke alle 10 x pylvään korkeus), pylväs hallitsee visuaalisesti.
- Vyöhykkeellä 3 (alle 100 x pylvään korkeus), pylväs näkyy, mutta sen katsotaan kuuluvan maisemaan.

Suunnitellun voimajohdon nykyisen linjauksen suuntaisella osuudella pylväiden korkeus (ks. kappale 2) on noin 36 metriä. Tällöin vyöhykkeen 1 laajuus on noin 110 metriä, vyöhykkeen 2 noin 360 metriä ja vyöhykkeen 3 noin 3,6 kilometriä.

3.12.2025

Suunnitellun voimajohdon uuteen johtokäytävään sijoittuvalla osuudelle pylväiden korkeus on noin 24 metriä. Tällöin vyöhykkeen 1 laajuus on noin 70 metriä, vyöhykkeen 2 noin 240 metriä ja vyöhykkeen 3 noin 2,4 kilometriä. Seuraavassa kuvassa (Kuva 5-2) on käytetty edellä kuvattua vyöhykejakoja ja tarkasteltu voimajohdon ja sen pylväiden näkyvyyttä maisemassa vyöhykkeillä 1 ja 2. Voimajohto pylväineen näkyy kaikille avoimille pelloille niiltä kohdin, missä näköala on esteetön eikä edessä ole esimerkiksi puita tai rakennuksia. Kuvaan on merkitty ne tieosuudet, pihapiirit ja rantaosuudet kummallakin vyöhykkeellä, joille voimajohtopylväät ilmakuvatarkastelun mukaan näkyvät. Kuvaan on merkitty myös maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet ja havainnekuvien ottopaikat.

Kuva 5-2. Suunniteltu voimajohto, vyöhykkeet 1 ja 2 Boman ja Ruokonen (2001) mukaan (ks. Kuva 5-1), avoimet pellot, asuinrakennukset sekä maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet ortokuvapohjalla. Kuvassa on tarkasteltu voimajohdon näkyvyyttä yleisille teille, pihapiireihin ja jokirantaan vyöhykkeittäin.

5.4 Havainnekuvat / kuvasovitteet

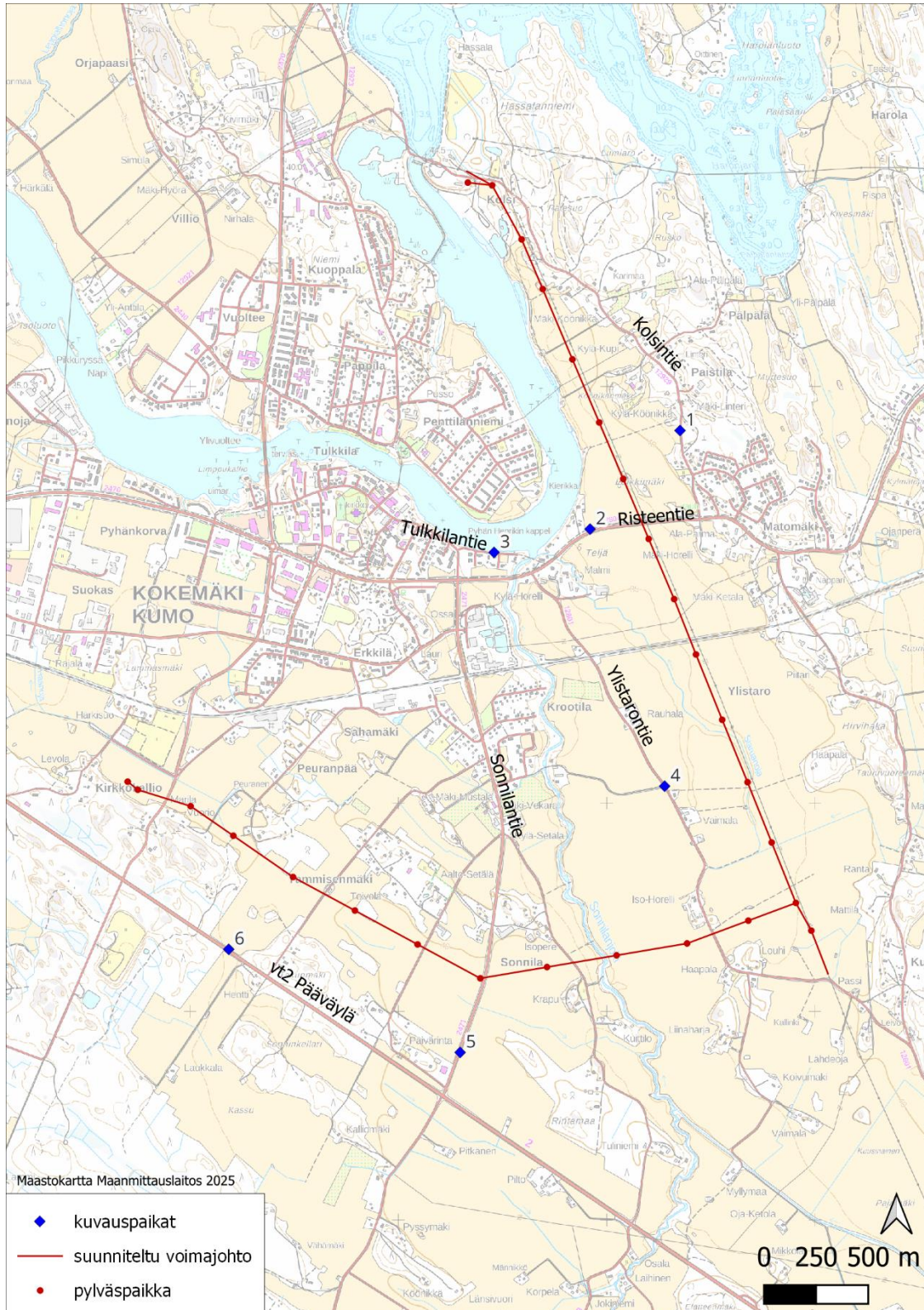
5.4.1 Käytetyt menetelmät

Havainnekuvien/kuvasovitteiden laatimista varten on otettu valokuvia maastossa 30.9.2025. Kuvat on otettu kameralla Canon EOS 7D. Valokuvat on otettu ihmisen silmän korkeudelta, jotta kuva vastaa todellista näkymää. Kuvissa käytetty polttoväli on 15/24 mm ja se on mainittu valokuvien yhteydessä.

Laadituissa kuvasovitteissa on valokuvaan paikannettu dwg-tiedostojen ja 3D-mallin avulla suunniteltu voimajohto pylväineen ja esitetty ne todellisessa näkymässä. Kuvasovitteet on viimeistelty Adobe Photoshop -ohjelmalla, jossa on tehty tarvittavat sävyjen, valaistuksen ja tekstuurien hienosäädöt, jotta lopputulos vastaa mahdollisimman hyvin todellista näkymää.

5.4.2 Kuvauspaikat

Kuvauspaikat on valittu huomioiden maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet ja -kohteet sellaisilta paikoilta, joista on esteetön näkymä suunnitellun voimajohdon suuntaan. Kuvauspaikat on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 5-3). Kuvaussuunta on kohti voimajohtoa. Kuvauspaikalta 4 valokuvat on otettu sekä olemassa olevan voimajohdon että uuden osuuden suuntaan.

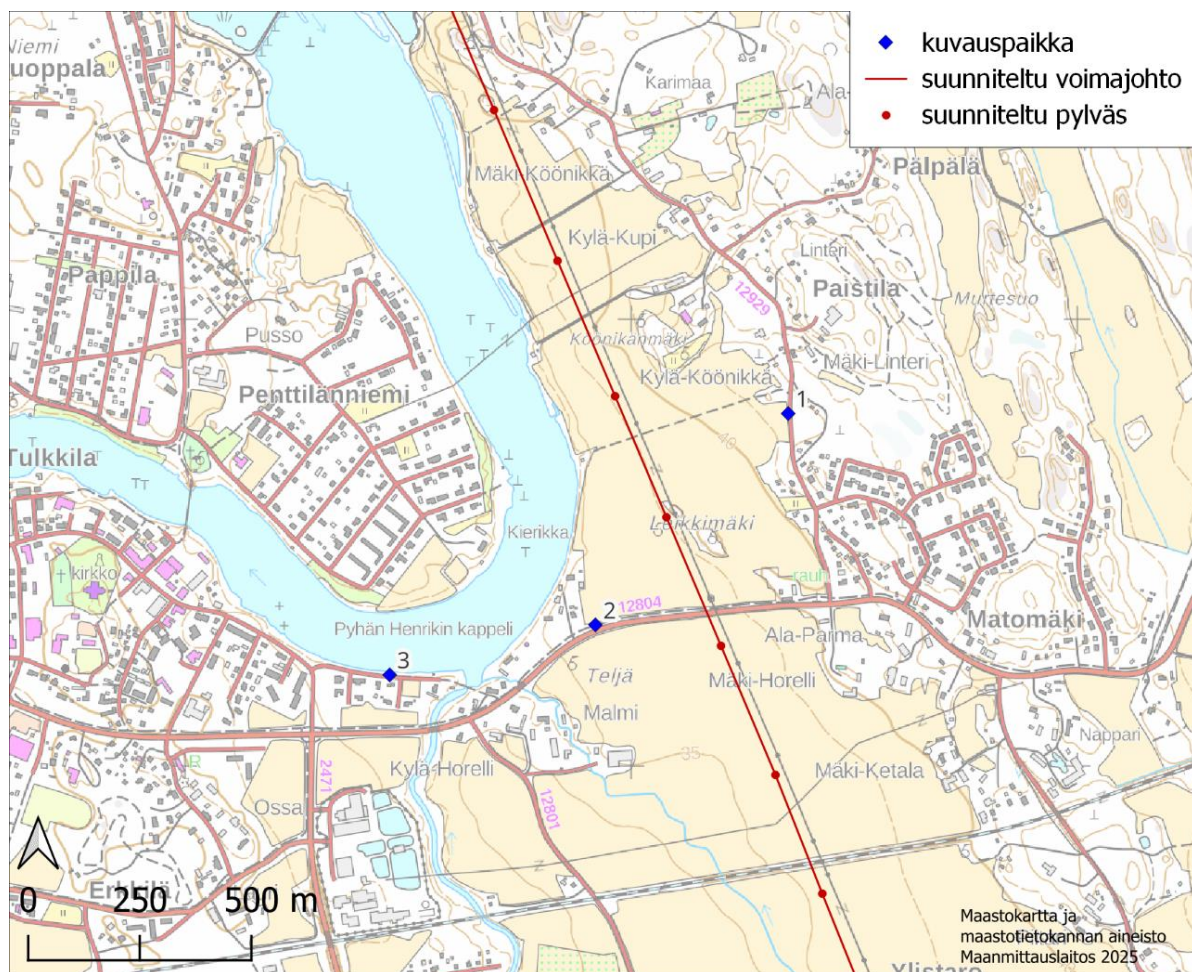
Kuva 5-3. Kuvauspaikkojen 1–6 sijainti.

3.12.2025

Kuvauspaikka 1 sijaitsee Kolsintien varressa Kylä-Köönikän kohdalla, missä tieltä avautuu näkymä peltojen yli voimajohdon suuntaan. Etäisyyttä kuvanottopaikalta suunniteltuun voimajohtoon on noin 340 metriä (Kuva 5-4).

Kuvauspaikka 2 sijaitsee Risteentiellä peltojen laidalla, josta avautuu esteetön näkymä voimajohdon suuntaan katselusuunnissa pohjoisesta kaakkoon. Etäisyyttä kuvanottopaikalta suunniteltuun voimajohtoon on lyhimmillään noin 340 metriä (Kuva 5-4).

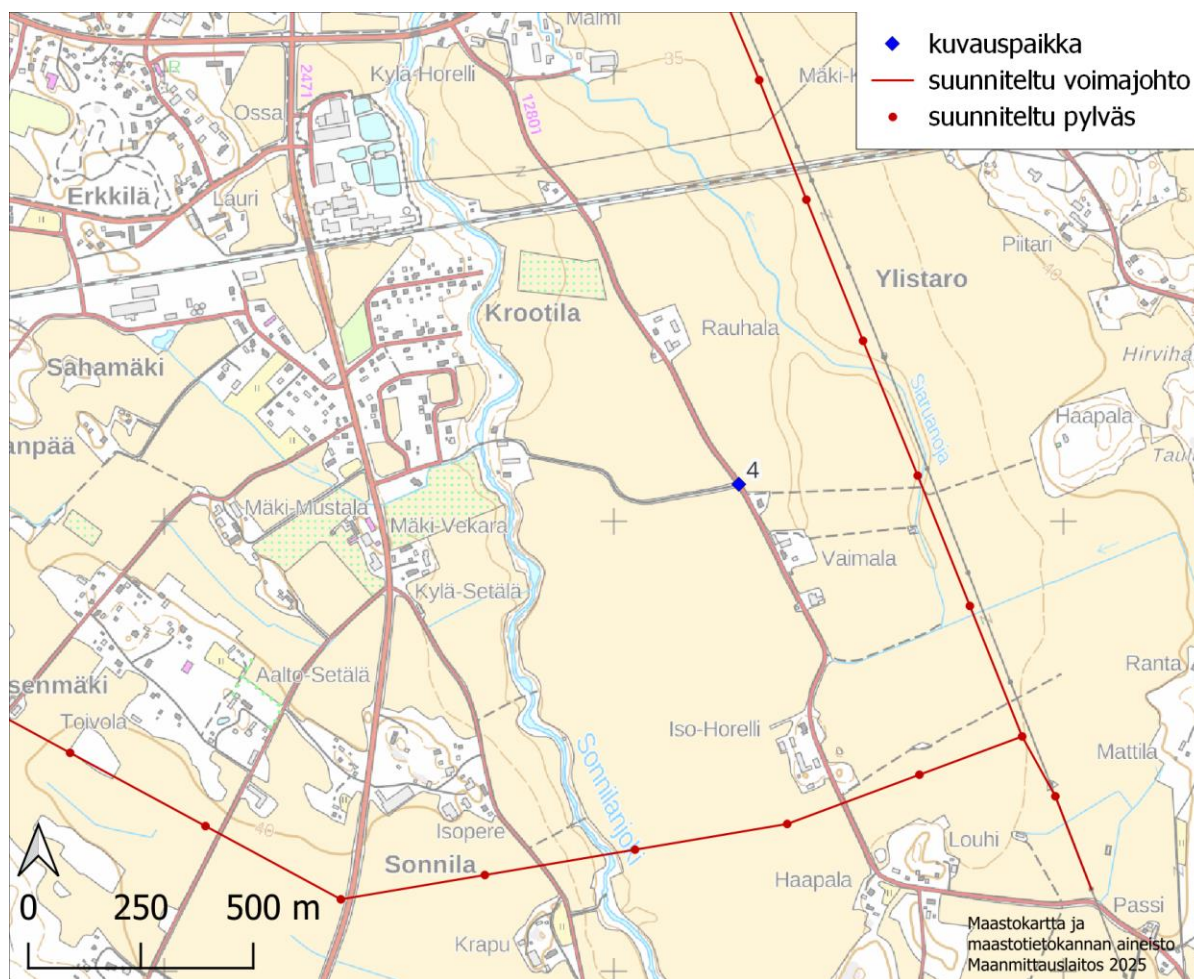
Kuvauspaikka 3 sijaitsee Kokemäenjoen rannassa Tulkkilantiellä mihin nykyinen voimajohto näkyy osin joen ja Leikkimäen alueen peltojen yli. Etäisyyttä kuvanottopaikalta voimajohtoon on lyhimmillään noin 730 metriä (Kuva 5-4).

Kuva 5-4. Kuvauspaikat 1–3. Suunniteltu voimajohto sijoittuu olemassa olevan maastokarttapohjalla näkyvän voimajohdon viereen. Olemassa olevan ja suunnitellun voimajohdon keskilinjän etäisyys toisistaan on noin 20 metriä.

Kuvauspaikka 4 sijaitsee Ylistarontiellä Ranta-Pereentien risteyskohdalla. Paikasta avautuu avoin näkymä peltojen yli nykyisen voimajohdon suuntaan ja etelään kohti suunnitellun voimajohdon uutta linjausta. Etäisyyttä

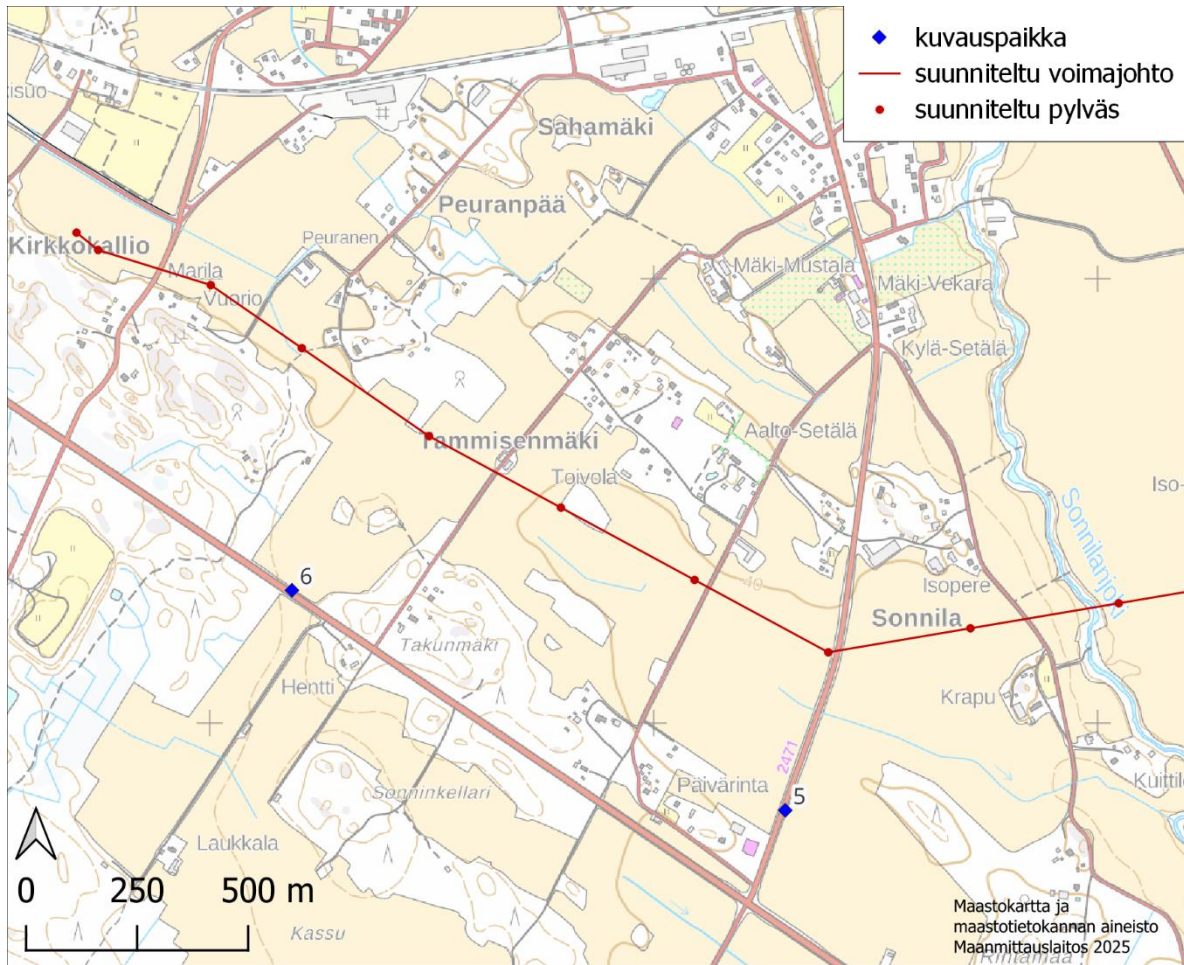
kuvanottopaikalta suunniteltuun voimajohtoon nykyisen voimajohdon suuntaisella osuudella on noin 360 metriä ja itälänsisuuntaiselle osuudelle noin 770 metriä. Suunniteltu voimajohto ja sen pylväspaikkojen sijoittuminen nykyiseen nähden sekä voimajohdon uusi osuus on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 5-5). Kuvauspaikalta 4 on otettu valokuvat sekä nykyisen voimajohdon että uuden osuuden suuntaan.

Kuva 5-5. Kuvauspaikka 4. Suunniteltu voimajohto sijoittuu olemassa olevan maastokarttapohjalla näkyvän voimajohtoon viereen.

Kuvauspaikka 5 sijaitsee Sonnilantiellä suunnitellun voimajohdon eteläpuolella. Etäisyyttä voimajohtoon on kuvauspaikalta noin 370 metriä (Kuva 5-6).

Kuvauspaikka 6 sijaitsee Pääväylän varressa kohdassa mistä avautuu avoin näkymä peltojen yli koilliseen kohti suunniteltua voimajohtoa. Etäisyyttä kuvanotto-paikalta suunniteltuun voimajohtoon on lyhimmillään noin 370 metriä (Kuva 5-6).

Kuva 5-6. Kuvauspaikat 5–6. Kuvassa näkyy suunnitellun voimajohdon uuteen johtokäytävään sijoittuva osuus.

5.4.2.1 Kuvauspaikka 1

Valokuvassa (Kuva 5-7) kuvan keskellä näkyy yksi nykyisen voimajohdon pylvä hieman puiden latvojen yläpuolella. Voimajohto sijoittuu avoimen peltoaukean keskelle. Voimajohdon taustan ollessa peitteinen voimajohto ja pylväävät eivät juuri erotu maisemassa. Kolsintieltä katsottuna suunnitellun voimajohdon pylväspaikka sijoittuu olemassa olevan voimajohtopylvään taakse. Suunniteltu voimajohto sijoittuu noin 20 metriä olemassa olevan länsipuolelle ja uusi pylväspaikka sijoittuu olemassa olevan viereen. Kuvasovitteessa (Kuva 5-8) näkyy suunniteltu voimajohto pylväineen. Voimajohto pylväineen nousee Kolsintieltä avautuvassa näkymässä huomattavasti puiden latvojen yläpuolelle. Koska voimajohtoja on pylvässä nykyistä useampi, rakenne näyttäytyy maisemassa nykyistä selvästi massiivisempänä elementtinä.

Kuva 5-7. Valokuva Kolsintieltä lounaaseen olemassa olevan voimajohdon suuntaan. Kuvan asetuksissa polttoväli 15 mm.

Kuva 5-8. Kuvasovite kuvauspaikalta 1. Kuvassa näkyvän uuden pylvään etäisyys kuvauspaikalta on noin 360 metriä.

5.4.2.2 Kuvauspaikka 2

Valokuvassa kuvauspaikalta 2 (Kuva 5-9) Risteentieltä näkyy olemassa oleva voimajohto ja kaksi sen pylvästä. Taustamaisema on metsäinen, joten vaikka voimajohto sijoittuu avoimessa maisemassa peltojen keskelle, se ei erotu häiritsevänä. Suunniteltu voimajohto pylväineen sijoittuu maisemassa tältä kuvauspaikalta katsottuna etualalle. Etäisyyttä nykyiseen ja suunnitellun voimajohtoon välillä on noin 20 metriä. Kuvasovitteessa (Kuva 5-10) muutos maisemassa näkyy korkeampina, metsän yläpuolelle kohoavina pylväinä. Voimajohtoja pylväissä on nykyistä useampi ja johdot erottuvat maisemassa metsän yläpuolella.

Kuva 5-9. Valokuva Risteentiellä peltojen laidalta koilliseen olemassa olevan voimajohdon suuntaan. Kuvan asetuksissa polttoväli 24 mm.

Kuva 5-10. Kuvasoitteessa on esitetty suunniteltu voimajohto kuvauspaikasta 2 Risteentieltä katsottuna. Kuvassa näkyvien pylväiden etäisyys kuvauspaikalta on 510 ja 280 metriä.

5.4.2.3 Kuvauspaikka 3

Valokuvassa (Kuva 5-11) kuvauspaikalta 3 Tulkkilantien varresta Kokemäenjoen rannalta näkyy taustamaisemassa joen takana pellolla nykyinen voimajohto ja yksi sen pylväs. Muut pylväät jäävät rantapuuston taa peittoon. Voimajohdon tausta on metsäinen eikä voimajohto erotu maisemassa hallitsevana. Suunniteltu voimajohto sijoittuu kuvauspaikalta katsottuna nykyisen voimajohdon eteen. Etäisyyttä olemassa olevalla ja suunnitellulla voimajohdoilla on 20 metriä toisistaan. Suunniteltu uusi pylväspaikka sijoittuu nykyisen viereen. Kuvasovitteessa (Kuva 5-12) uusi voimajohtopylväs kohoaa hieman puiden latvojen yläpuolelle. Voimajohtoja on nykyistä useampi. Niiden tausta on tältä etäisyydeltä katsottaessa lähes kokonaan metsäinen, koska maasto nousee koillisen/idän suuntaan.

Kuva 5-11. Valokuva Kokemäenjoen rannalta Tulkkilantieltä kohti olemassa olevaa voimajohtoa. Kuvan asetuksissa polttoväli 15 mm.

Kuva 5-12. Kuvasovite kuvauspisteestä 3. Etäisyyttä kuvassa näkyvään uuteen voimajohtopylvääseen on noin 800 metriä.

5.4.2.4 Kuvauspaikka 4, olemassa olevan voimajohdon suuntaan

Valokuvassa (Kuva 5-13) Ylistarontieltä pohjoiseen/koilliseen olemassa olevan voimajohdon suuntaan katsottuna näkyy yhteensä viisi voimajohtopylvästä. Näistä kuvan keskellä olevat paremmin maisemassa erottuvat kaksi pylvästä ovat y-mallisia rautatien molemmin puolin sijaitsevia pylväitä. Suunnitellulla uudella voimajohdolla pylväitä on nykyistä harvemmassa, joten kuvasovitteessa (Kuva 5-14) pylväitä näkyy vain kaksi.

Kuva 5-13. Valokuva Ylistarontieltä pohjoiseen/koilliseen kohti olemassa olevaa voimajohtoa. Kuvan asetuksissa polttoväli 24 mm.

Kuva 5-14. Kuvasovite kuvauspisteestä 4 pohjoiseen/koilliseen. Etäisyyttä kuvassa näkyviin uusiin voimajohtopylväisiin on noin 1,2 ja 0,8 kilometriä.

5.4.2.5 Kuvauspaikka 4, voimajohdon uuden osuuden suuntaan

Kuvauspaikalta 4 Ylistarontieltä etelään/lounaaseen katsottaessa (Kuva 5-15) näkyy avointa peltomaisemaa, jota taustamaiseman metsä rajaa. Kuvan vasemmalla reunassa näkyy Iso-Horellin pihapiiriä rajaavaa puustoa. Kuvasovitteessa (Kuva 5-16) näkyy suunnitellun voimajohdon itälänsuuntainen uuteen johtokäytävään sijoittuva osuus. Pylväitä erottuu maisemassa kaksi. Kuvan keskellä oleva avoimelle pellolle sijoittuva pylväs nousee korkealle metsän yläpuolelle. Läntempi, kauempana sijaitseva kuvan oikeassa reunassa näkyvä pylväs jää näkyvässä metsän reunan tasalle.

Kuva 5-15. Valokuva Ylistarontieltä etelään/lounaaseen kohti suunniteltua voimajohtoa. Kuvan asetuksissa polttoväli 24 mm.

Kuva 5-16. Kuvasevite kuvauspaikalta 4 etelään kohti suunniteltua voimajohtoa. Etäisyyttä kuvassa näkyviin voimajohtopylväisiin on noin 800 metriä ja yksi kilometri.

5.4.2.6 Kuvauspaikka 5

Valokuva (Kuva 5-17) on otettu Sonnilantieltä kohti koillista suunnitellun voimajohton uuden osuuden suuntaan. Kuvassa näkyy Sonnilantien varressa oleva koirurivi ja katuvalot. Taustalla on Isoperen maatalousrakennuksia Sonnilantien varressa. Kuvan keskellä taustalla metsän yläpuolella näkyvä iso rakennus on Risten alueella kuvauspaikalta noin 3,8 kilometrin etäisyydellä sijaitseva Suomen Viljava Oy:n viljasiilo. Kuvasovitteessa (Kuva 5-18) kuvan vasemmassa reunassa näkyy Sonnilantien länsipuolelle sijoittuva voimajohtopylväs. Voimajohto erottuu avoimessa maisemassa peltojen yläpuolella, kunnes jää tältä paikalta katsottuna näkymässä idässä, kuvan oikeassa reunassa Rintamaan metsän peittoon.

Kuva 5-17. Valokuva Sonnilantien varresta koilliseen kuvauspaikalta 5. Kuvan asetuksissa polttoväli 15 mm.

Kuva 5-18. Suunniteltu voimajohto tienvarsinäkymässä kuvauspaikalta 5 koilliseen katsottuna. Etäisyyttä kuvan vasemmassa laidassa näkyvään voimajohtopylvääseen on noin 370 metriä ja oikeassa laidassa näkyvään noin 590 metriä.

5.4.2.7 Kuvauspaikka 6

Valokuva (Kuva 5-19) on otettu Pääväylältä Hentin kohdalta koilliseen Tammisenmäen suuntaan. Kuvan keskellä näkyvät avoimen pellon keskellä olevat kumpareet, joista läntisemmällä kasvaa puustoa. Kuvasovitteessa (Kuva 5-20) kuvan keskellä näkyy yksi suunnitellun voimajohdon uuden osuuden pylväistä. Voimajohto näkyy korkealla puiden yläpuolella. Näkymässä voimajohtoon nähden etualalla olevan kumpareen puusto peittää voimajohdon osin näkyvistä.

Kuva 5-19. Valokuva Pääväylältä koilliseen suunnitellun voimajohdon suuntaan. Kuvan oikeassa reunassa näkyy latoja Tammisenmäen suunnalla. Kuvan asetuksissa polttoväli 24 mm.

Kuva 5-20. Kuvaseite kuvauspaikalta 6. Etäisyyttä kuvassa näkyvään voimajohdotopylväeseen on noin 460 metriä.

5.5 Hankkeen maisemavaikutukset

Voimajohdon maisemallisia vaikutuksia on tarkasteltu maastokartan, ilmakuviin ja hankkeeseen laadittujen kuvasovitteiden perusteella. Olemassa oleva voimajohto erottuu maisemassa suunnittelualueella parhaiten Risteentieltä ja erityisesti kohdalta, jossa voimajohto ylittää tien. Tieltä avautuu avoin peltomaisema ja esteettömät näkymät voimajohdon suuntaan tien molemmin. Olemassa oleva voimajohto näkyy länsipuolella Ylistarontielle, ja peltojen kohdalla näkymä on esteettömän voimajohdon suuntaan. Etäisyyttä Ylistarontien ja olemassa olevan voimajohdon välillä on kuitenkin noin 360–500 metriä. Voimajohto sijoittuu laaksoon, jota idässä reunustaa metsäinen luode-kaakkosuuntainen selänne. Etäisyyden ja varjostavan metsänreunan vuoksi olemassa oleva voimajohto ei Ylistarontieltä katsottaessa ole maisemassa hallitseva elementti, vaikka se maisemassa erottuukin.

Uuden voimajohdon vaikutus kohdistuu pääosin johtoalueelle sekä sen läheisyyteen. Suunniteltu voimajohto sijoittuu osittain olemassa olevan voimajohdon länsipuolelle. Asutusta tällä osuudella voimajohdon itäpuolella on lähimpänä Matomäessä Kolsintien itäpuolella, Kokemäenjoen rannassa Risteentien varressa ja Ylistarontien varressa. Asuinrakennuksia ei sijoitu suunnitellun voimajohdon välittömään läheisyyteen (<100 m). Voimajohto sijoittuu avoimeen peltomaisemaan ja uusi rakenne on nykyistä massiivisempi, joten muutos maisemassa teiltä ja pellolta katsottuna on huomattava. Uutta voimajohtokäytävää lähin asutus on Sonnilan ja Tammisenmäen alueella sekä Kirkkokallion metsäselänteen reunoilla, jossa avoin näkymä suunnitellun voimajohdon suuntaan avautuu vain Linjatien pellolle sijoittuvalta osuudelta.

Suunnitellun voimajohdon vaikutuksia maisemaan vähentää olemassa olevan voimajohdon linjauksen mukaisella osuudella se, että alueella jo oleva voimajohto on muuttanut maiseman luonnetta. Kolsin voimalaitokselta lähtevä voimajohto on rakennettu jo 1950-luvulla (Paikkatietoikkuna.fi, Historialliset ilmakuvat, vanhatkartat.fi), joten sen voidaan katsoa olevan osa maisemaa. Olemassa olevasta voimajohtolinjasta erkaneva voimajohto Kirkkokalliolle on uusi osuus, jolla rakentaminen muuttaa maiseman nykyistä luonnetta. Nykyiseen voimajohtoon verrattuna uuden voimajohdon pylväävät ovat huomattavasti nykyistä korkeammat ja johtoja on useita päällekkäin. Käytettävä pylvästyyppi on nykyistä massiivisempi. Maisema muuttuu sen vuoksi nykyisestä. Vaikutus on suurin niillä kohdin, missä pylväävät ja voimajohto nousevat metsänreunaa korkeammalle.

Voimajohdon vaikutuksen maisemaan ei arvioida heikentävän merkittävästi valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen ja valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteitä, eikä vaarantavan maisema- ja kulttuuriarvojen säilymistä, mutta uuden voimajohdon massiivisuus muuttaa maiseman luonnetta. Voimajohdon sijoittuminen alueelle ei ole esteenä alueelle tyypillisten peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymiselle.

Alueen maiseman ja kulttuuriympäristön arvojen (valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristökohteet) vuoksi alueen herkkyys määritellään erittäin suureksi. Muutoksen suuruus maiseman kannalta on kohtalainen. Vaikutus on merkittävyydeltään suuri. Muutos maisemassa on suurin niillä kohdin, mistä avautuu avoimia näkymäsuuntia voimajohdon suuntaan ja missä pylvää ja ilmajohto nousevat metsänreunaa korkeammalle, eli kun voimajohdolla ei ole metsän luomaa taustaa (ks. kappale 5.1, Kuva 5-2).

Voimajohtoreitin vaatima maastokäytävä sekä pylvää ja johdot ovat voimajohdon elinkaaren mittainen paikallinen häiriö maisemakuvassa. Voimajohtojen osalta suurin muutos on nähtävissä lähimaisemassa. Uudet teräsrunkoiset pylvää ovat aluksi kiiltäviä, jolloin niiden voidaan kokea erottuvan selkeämmin ympäristöstä. Sinkitty teräsrakenne hapettuu tummemmaksi muutamassa vuodessa. Maapohja on pylväiden perustusten kaivamisen jälkeen muokatun näköinen, mutta peittyy nopeasti kasvillisuuteen. Myös muilta osin voimajohdon työmaa-alue erottuu maisemassa vähän aikaa rakentamisen jälkeen ja maastoutuu nopeasti.

6 Lähteet

AFRY Finland Oy 2024. Kokemäen 110 kV voimajohdon ympäristöselvitys. Omexom / TLT Building Oy.

Alatalo, J. ja Sato-Ettala, A. 2014. Satakunnan maisemaselvitys. Selvitys Satakunnan maisemamaakunta- ja maisemaseutujaon tarkistamiseksi. Katson maalaismaisemaa –hanke Satakuntaliitto 2014. <https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/maisemaselvitys.pdf>

FCG Finnish Consulting Group 2023. Kokemäen keskustaajaman osayleiskaava, maisemaselvityksen päivitys. Maisemaselvitys. Kokemäen kaupunki. <https://kokemaki.fi/wp-content/uploads/2025/07/Maisemaselvitys.pdf>

FCG Finnish Consulting Group Oy 2023. Kokemäen keskustaajaman osayleiskaava, maisemaselvityksen päivitys. Maisemaselvitys liite 3. Kokemäen kaupunki. <https://kokemaki.fi/wp-content/uploads/2025/07/Valtakunnalliset-maisema-arvot.pdf>

FCG Finnish Consulting Group Oy 2023. Kokemäen keskustaajaman osayleiskaava, maisemaselvityksen päivitys. Maisemaselvitys liite 6. Kokemäen kaupunki. <https://kokemaki.fi/wp-content/uploads/2025/07/Maisemasuosituksset.pdf>

FCG Finnish Consulting Group Oy 2011. Maisemaselvitys, maankäytölliset suositukset maisemasuunnittelun näkökulmasta. Kokemäen kaupunki. Keskustaajaman osayleiskaava. Kartta osoitteessa: <https://kokemaki.fi/wp-content/uploads/2018/12/maisema-suositukset.pdf>

3.12.2025

Museovirasto 2025a. Kulttuuriympäristön palveluikkuna. https://kartta.museo-verkko.fi/?zoomLevel=2&coord=410112_6880256&mapLayers=17+100+default (11.11.2025)

Museovirasto 2025b. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY. Pyhän Henrikin saarnahuone ja sen historiallinen ympäristö. Osoitteessa: https://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=960 (11.11.2025)

Museovirasto 2025c. Rakennusperintörekisteri. Osoitteessa: https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/rapea/read/asp/r_default.aspx (11.11.2025)

Paikkatietoikkuna. Maanmittauslaitoksen karttapalvelu osoitteessa: <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/> (28.10.2025)

Satakunnan museo, Pakki / inventointiraportti 2010. Osoitteessa: <https://kokemaki.fi/wp-content/uploads/2018/12/Keskustarakennusinventointi.pdf>

Satakunnan museo, Y-PAKKI karttapalvelu osoitteessa: https://www.y-pakki.fi/asp/ypakki_kartta.aspx?IKOO=228964&PKOO=6827613&ZOOM=2 (21.4.2024)

Satakunnan museo, Y-PAKKI. Satakunnan rakennusperintö 2023a. Kokemäki. Karimaan puutarha. Osoitteessa: https://www.y-pakki.fi/asp/ypakki_2023_det.aspx?ID=100252

Satakunnan museo, Y-PAKKI. Satakunnan rakennusperintö 2023b. Kokemäki. Kolsin voimalaitos. Osoitteessa: https://www.y-pakki.fi/asp/ypakki_2023_det.aspx?ID=100253

Satakunnan museo, Y-PAKKI. Satakunnan rakennusperintö 2023c. Kokemäki. Krootilan kylä. Osoitteessa: https://www.y-pakki.fi/asp/ypakki_2023_det.aspx?ID=100255

Satakunnan museo, Y-PAKKI. Satakunnan rakennusperintö 2023d. Kokemäki. Sonnilanjoen kulttuurimaisema. Osoitteessa: https://www.y-pakki.fi/asp/ypakki_2023_det.aspx?ID=100251

Satakunnan museo, Y-PAKKI. Satakunnan rakennusperintö 2023e. Kokemäki. Ylistaron kulttuurimaisema. Osoitteessa: https://www.y-pakki.fi/asp/ypakki_2023_det.aspx?ID=100250

Satakuntaliitto 2014. Satakunnan maisemaselvitys. Selvitys Satakunnan maisemamaakunta- ja maisemaseutujaon tarkistamiseksi. Raportti osoitteessa: <https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/maisemaselvitys.pdf>

Satakuntaliitto 2020. Inventointilomake Kokemäenjokilaakso. Osoitteessa: https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/Inventointilomake_kokemaenjokilaakso_3.pdf

3.12.2025

Satakuntaliitto 2023. Satakunnan maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2023. Kokemäki. <https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2023/04/Kokemaki.pdf>

Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus 2021. Satakunta. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. VAMA 2021. https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VAMA%202021_3%20Satakunta.pdf